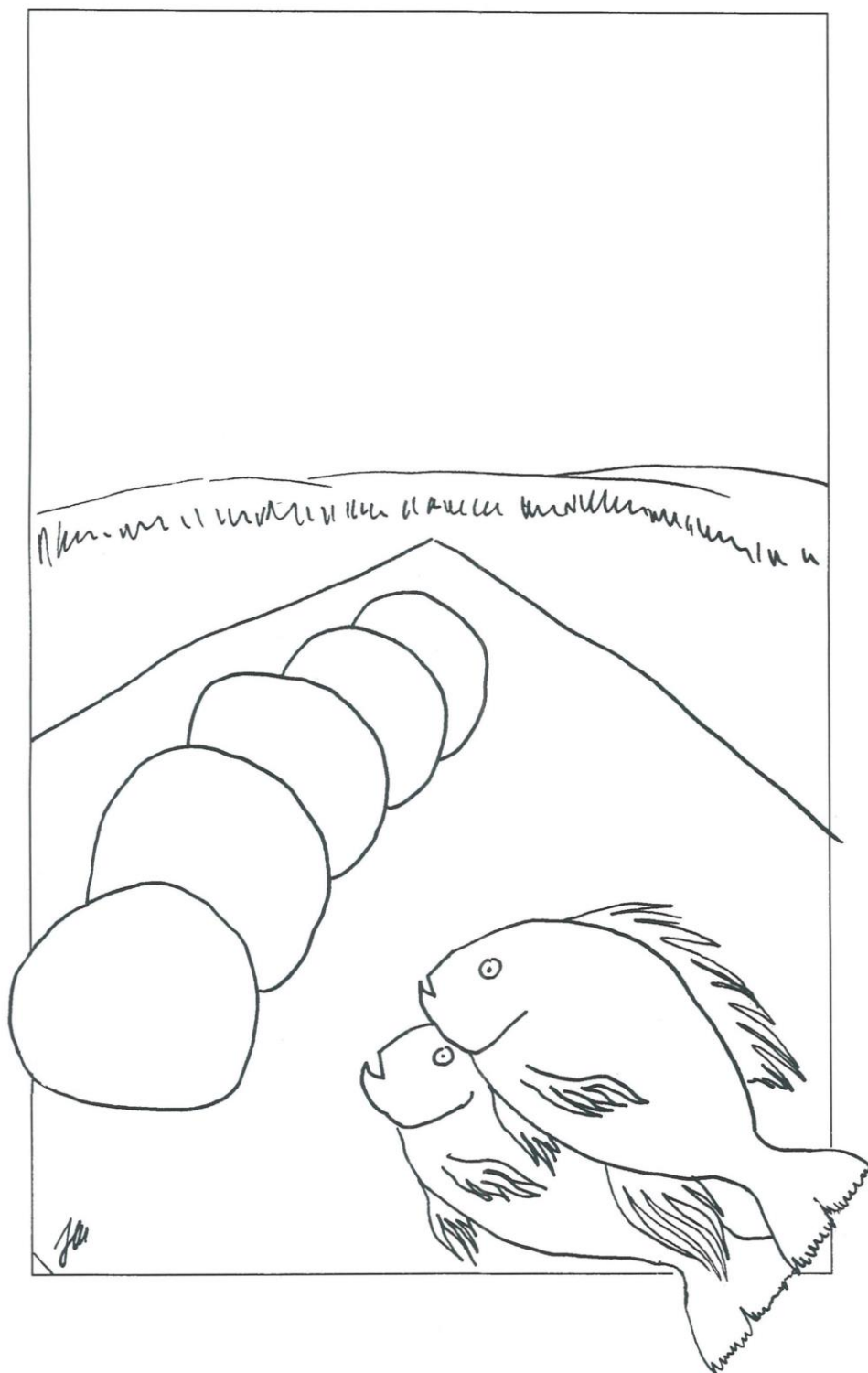

**Ježíš jim řekl: „Vy jim dejte jíst!“ Odpověděli mu:
„Máme tady jenom pět chlebů a dvě ryby.“**

**Ježíš jim řekl: „Vy jim dejte jíst!“ Odpověděli mu:
„Máme tady jenom pět chlebů a dvě ryby.“**

18. NEDĚLE V LITURGICKÉM MEZIDOBÍ CYKLU A

Evangelium (Mt 14,13-21)

Když Ježíš uslyšel o smrti Jana Křtitele, odebral se lodí na opuštěné místo, aby byl sám. Jakmile o tom lidé uslyšeli, šli pěšky z měst za ním. Když vystoupil a uviděl velký zástup, bylo mu jich líto a uzdravil jejich nemocné. K večeru k němu přistoupili učedníci a řekli: „Toto místo je opuštěné a už se připozdilo. Rozpusť proto zástupy, ať se rozejdou po vesnicích a koupí si něco k jídlu.“ Ale Ježíš jim řekl: „Není třeba, aby odcházeli. Vy jim dejte jíst!“ Odpověděli mu: „Máme tady jenom pět chlebů a dvě ryby.“ Ježíš řekl: „Přineste mi je sem.“ A rozkázal, aby se lidé posadili na trávě. Potom vzal těch pět chlebů a ty dvě ryby, vzhlédl k nebi a požehnal, lámal chleby a dal učedníkům a učedníci zástupům. Všichni se najedli dosyta a ještě sesbírali plných dvanáct košů zbylých kousků. Těch, kdo jedli, bylo na pět tisíc mužů kromě žen a dětí.

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Když Ježíš uslyšel o smrti Jana Křtitele, odebral se lodí na opuštěné místo, aby byl sám. Jakmile o tom lidé uslyšeli, šli pěšky z měst za ním. Když vystoupil a uviděl velký zástup, bylo mu jich líto a uzdravil jejich nemocné. Po zprávě o usmrcení Jana Křtitele se Ježíš uchýlí na ústraní (srov. i 4,12: po Janově zatčení Ježíš odešel do Galileje). Mohli bychom se domnívat, že odešel na pusté místo, aby se modlil, snad právě proto, že Janova smrt mu připomněla jeho blížící se smrt. Zástupy uslyšely o jeho odchodu a přišly k němu. Kristus pohlédl na „velký zástup“ a, pohnut soucitem, začal uzdravovat jejich nemocné. Ježíš byl pohnut soucitem při pohledu na zástup také při jiných příležitostech (9,36; 15,32). Zástup na opuštěném místě má rovněž evokovat putování Izraele pouští a události zázračného nasycení manou.

K večeru k němu přistoupili učedníci a řekli: „Toto místo je opuštěné a už se připozdilo. Rozpusť proto zástupy, ať se rozejdou po vesnicích a koupí si něco k jídlu.“ Ale Ježíš jim řekl: „Není třeba, aby odcházeli. Vy jim dejte jíst!“ Odpověděli mu: „Máme tady jenom pět chlebů a dvě ryby.“ Ježíšova péče o shromážděný lid však nekončí uzdravením, ale jde dál: za pomoci učedníků se postará i o jejich obživu. Ti nejprve „radí“ Ježíšovi, co má udělat (propustit zástupy). Kristus má však jiný plán: učedníci jim mají dát najíst! Řecký text výrazně zdůrazňuje, že učedníci je mají nasytit: „Dejte jim najíst vy!“ (důraz je na zájmenu vy, které je v originále uvedené přesto, že je nadbytečné). I přes Ježíšův jasný pokyn se učedníci stále nemají k tomu, aby se sladili s Mistrovým plánem, proto namítají: „Máme tu jen pět chlebů a dvě

ryby“ (výstižněji podle originálu: „Nic tu nemáme – jen pět chlebů a dvě ryby“). Evangelní líčení je zde nápadně podobné starozákonnímu příběhu o Elišovi z 2 Kr 4,42-44.

Ježíš řekl: „Přineste mi je sem.“ A rozkázal, aby se lidé posadili na trávě. Potom vzal těch pět chlebů a ty dvě ryby, vzhledl k nebi a požehnal, lámal chleby a dal učedníkům a učedníci zástupům. Všichni se najedli dosyta a ještě sesbírali plných dvanáct košů zbylých kousků. Těch, kdo jedli, bylo na pět tisíc mužů kromě žen a dětí. Ježíš nejprve požádá o pět chlebů a dvě ryby. Pak poručí, aby se lidé posadili na trávě; sezení byl postoj běžný při hostině. Vezme tedy chleby a ryby, vzhledne k nebi, vzdá díky a dá učedníkům (tradiční modlitba před jídlem zněla takto: „Požehnaný jsi, Pane, náš Bože, Králi celého světa, že nám dáváš chléb ze země“). Použitá slovesa i jejich pořadí jsou stejná jako ve vyprávění o poslední večeři (26,26), čímž se naznačuje určitá souvislost mezi těmito úryvky. Pohledět k nebi bylo při modlitbě běžné.; Ježíš zde vystupuje v roli otce při typickém židovském stolování.

Učedníci pak dali chléb a ryby sedícímu zástupu. Všichni se najedli dosyta – nasycení je jasným znamením mesiánského věku (Lk 1,53: „hladové nasytil dobrými věcmi“; 6,21: „blaze vám, kdo nyní hladovíte, neboť budete nasyceni“). Rozmnožení chlebů připomíná dar many na poušti (srov. Ex 16,13-35; Nm 11,7-9.31-32).

Zázrak jako takový není popsán: dokonce není ani zmíněn, jen závěrečná poznámka o „hojném zbytku“ (v. 20) dává vytušit, že se stalo něco mimořádného.

SHRNUTÍ

Ježíšův dar byl doslova přetékající, vždyť zbylo dokonce dvanáct košů. Dvanáct, číslo plnosti, může naznačit plnost přebytku – byl to tedy dar přetékající, s nadbytkem v plnosti. Matoušovo líčení ukazuje zpět na příběh o Elišovi, ale jeho znění anticipuje Ježíšovu poslední večeři a křesťanské slavení eucharistie. Hlavní zaměření pak odkazuje k Božímu království, které si židovská a křesťanská zbožnost představovala jako slavnostní hostinu. Text nám ukazuje, že Kristus naplňuje starozákonní očekávání o hojnosti a nadbytku mesiášské doby. A kromě toho stojí za povšimnutí, že při uštědření těchto mesiánských darů Kristus nejedná sám a bez pomoci druhých, ale používá to málo, které mohou poskytnout učedníci – to pak proměňuje.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Dnes nás v textu může zaujmout, že Ježíši bylo těch druhých líto. Jak se vlastně stane, že je nám těch druhých líto? Nejdřív musím být schopný vnímat správně toho druhého a zachytit ve svém srdci jeho nouzi a jeho potřeby. A to je možné jen tehdy, když nemyslím jen na sebe, na to, co chci, co bych rád. Je to, jako když mám skleničku a ta je už plná – nic víc se do ní nevejde. Podobně jsme někdy plní i my, a tak nechápeme a nevíme, jak se druzí trápí nebo co potřebují. Zkus někdy myslet na to, co asi potřebuje maminka nebo táta, co asi sourozenci nebo kamarádi. A pak třeba taky přijdeš na to, jak bys jim mohl pomoci. Třeba to bude úplná drobnost – ale i to stojí za to!

Starší:

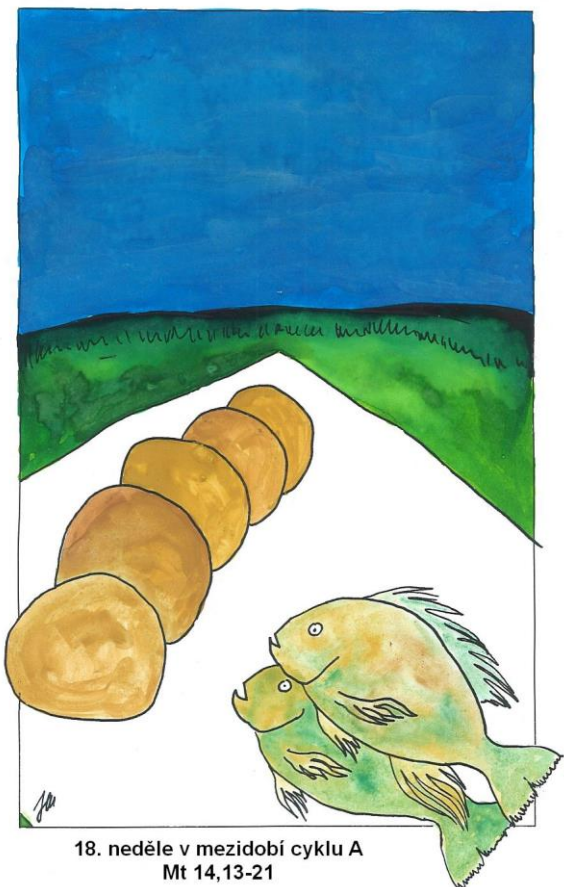
V textu čteme, že „těch, kdo jedli, bylo na pět tisíc mužů kromě žen a dětí“. A přitom na začátku té velké hostiny bylo jen pět chlebů a dvě ryby... Co to může znamenat? Že někdy stačí málo, aby se staly velké věci. Někdy stačí pár slov, aby se lidé usmířili, nebo naopak zneprátelili na celý život. Znamená to, že každý máme dost prostředků, aby se věci kolem nás začaly měnit. A co je nakonec hlavní příčinou změny k dobrému? Bůh sám, Boží milost – bez ní jsou to všechno jen věci a slova bez užitku.

Zkusme si

Mladší / Starší:

V hlavní roli je v dnešním čtení pět chlebů a dvě ryby, které Ježíš zázračně rozmnožil.

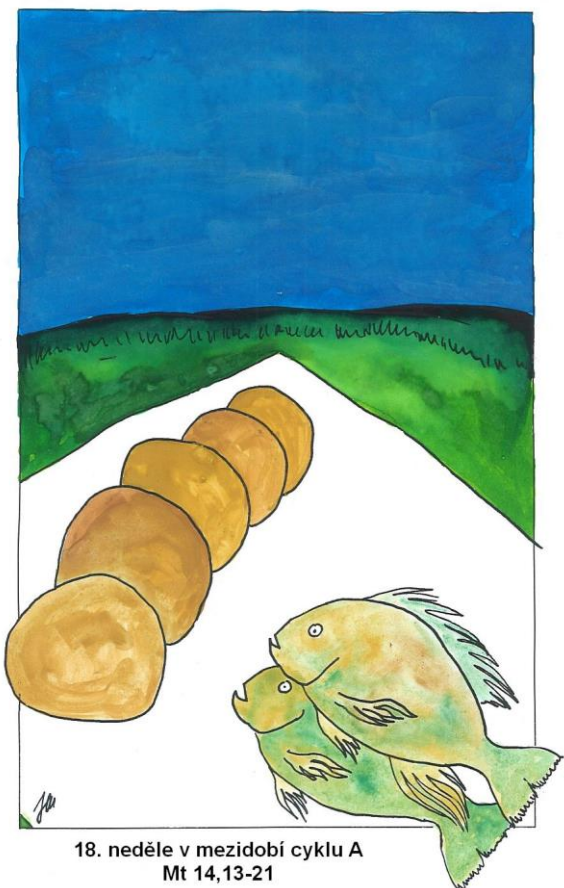
- Víte, z čeho se chleba peče a co do něj všechno patří? Zkuste vyjmenovat přísady. Můžete si také zkusit najít nějaký recept a společně zkusit chleba upéct. Možná vám zbyl i nějaký kvásek, který jste nedávno vyráběli; pak můžete zkusit web <https://www.pecempecen.cz/recepty>
- Zkuste vědomostní soutěž, třeba na témata: kolik znáte druhů ryb? Kolik znáte druhů ryb sladkovodních / mořských? Dokážete najít název ryby na co nejvíc písmen abecedy? Fantazii se meze nekladou!
- Zkuste si dnešní evangelium zahrát jako scénku, aniž byste se dívali předem do textu. Jak přesně jste to dokázali? A zvládnete ji zahrát jako pantomimu?

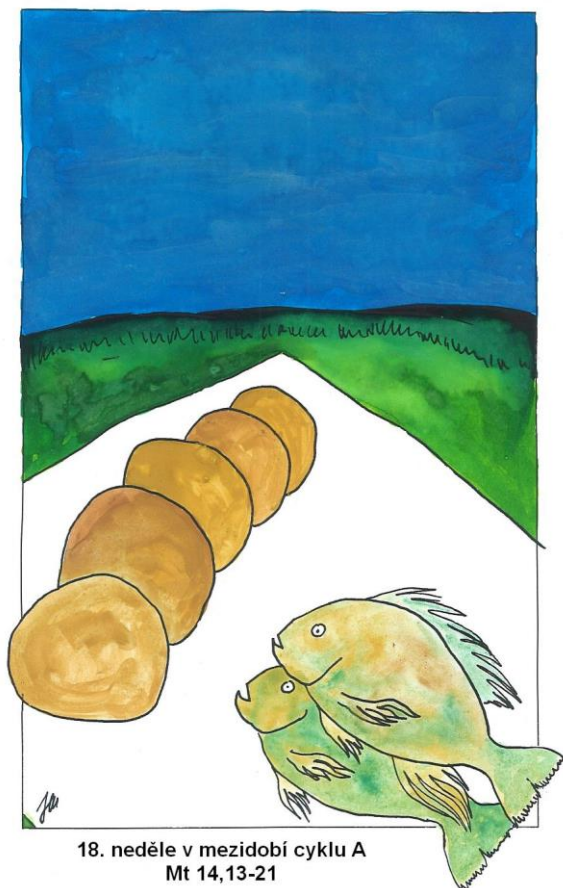
18. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 14,13-21

18. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 14,13-21

18. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 14,13-21

18. neděle v mezidobí cyklu A
Mt 14,13-21

